

LYGIARAIŠČIO VALSTYBINIO TELMOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lygiaraisčio valstybinio telmologinio draustinio nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato Lygiaraisčio valstybinio telmologinio draustinio (toliau – draustinis) apsaugos ir tvarkymo reikalavimus, steigimo tikslus, išskirtinę vertę, etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Nuostatuose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos stovybos įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme.

II SKYRIUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

3. Draustinio steigimo tikslai:

3.1. išsaugoti Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines 7110 *Aktyvios aukštapelkės, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 9010 *Vakarų taiga, 9050 Žolių turtingi eglynai, 9080 *Pelkėti lapuočių miškai, 91D0 *Pelkiniai miškai ir užtikrinti palankią natūralių buveinių apsaugos būklę (žymėjimas (*) nurodo Europos Bendrijos svarbos prioritetinius natūralių buveinių tipus);

3.2. išsaugoti teritorijoje randamas saugomas rūšis: juodąjį gandrą (*Ciconia nigra*), juodąją meletą (*Dryocopus martius*), paprastąjį ulduką (*Columba oenas*), pilkąją meletą (*Picus canus*), baltąjį kiškį (*Lepus timidus*) ir užtikrinti palankią saugomų rūšių apsaugos būklę;

3.3. užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinę įvairovę, ekologinę pusiausvyrą;

3.4. sudaryti sąlygas vykdyti mokslinius kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimus ir stebėjimus;

3.5. propaguoti gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo teritorinius kompleksus (vertybes), kultūros paveldo vietas;

3.6. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui.

4. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti saugomų rūšių ir Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, nurodytų Nuostatų 3.1. ir 3.2 papunkčiuose, palankios apsaugos būklės.

5. Draustinio išskirtinę vertę formuoja Nuostatų 3.1. ir 3.2 papunkčiuose nurodytos gamtos vertybės.

III SKYRIUS
DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR ETNOGRAFINIO REGIONO
ARCHITEKTŪROS IR SODYBŲ PLANAVIMO TRADICIJOMIS PAGRĮSTI
REIKALAVIMAI

6. Draustinyje, atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių ypatumus, draudžiama vykdant ūkinę ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių, nurodytų Nuostatų 3.2. papunktyje, radavietes.

7. Siekiant išsaugoti juodąjį gandrą, Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines, be reikalavimo, nustatyto Nuostatų 6 punkte:

7.1. 7110 *Aktyvių aukštapelkių, 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų buveinėse negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos, sausinamas apypelkis, vykdoma kita veikla, kuri pažeistų durpių klodą, terštų pelkę ir jos aplinką, pakeistų hidrologinį režimą, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones;

7.2. 9010 *Vakarų taigos, 9050 Žolių turtingų eglynų, 9080 *Pelkėtų lapuočių miškų, 91D0 *Pelkinių miškų buveinėse negali būti ardoma miško paklotė, žolių, samanų, kerpių ar krūmokšnių danga, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus atvejus (reikalavimas netaikomas, jeigu miško paklotės suardymo neįmanoma išvengti vykdant leistinus miško kirtimus arba atkuriant mišką);

7.3. 9010 *Vakarų taigos buveinėse negali būti šalinama negyva mediena, išskyrus vykdant specialiuosius biologinės įvairovės palaikymo kirtimus, negali būti vykdomi miško kirtimai, išskyrus ugdomuosius kirtimus, specialiuosius kirtimus, siekiant sukurti įvairiaamžį, būdingos rūšinės sudėties ir vertikaliosios struktūros medyną bei sanitarinius kirtimus, jeigu kyla masinio ligų ir kenkėjų išplitimo grėsmė;

7.4. 9050 Žolių turtingų eglynų, 9080 *Pelkėtų lapuočių miškų, 91D0 *Pelkinių miškų buveinėse negali būti vykdomi miško kirtimai, išskyrus ugdomuosius kirtimus, atrankinius kirtimus, specialiuosius kirtimus, siekiant suformuoti ir palaikyti būdingos rūšinės sudėties ir vertikaliosios struktūros medyną bei sanitarinius kirtimus, jeigu kyla masinio ligų ir kenkėjų išplitimo grėsmė.

8. Europos Bendrijos svarbos natūraliose 7110 *Aktyvių aukštapelkių, 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų buveinėse vykdant gamtotvarkos priemones skatinama šalinti buveinėms nebūdingą sumedėjusią augaliją.

9. Europos Bendrijos svarbos natūraliose 9010 *Vakarų taigos buveinėse skatinama miškotvarkos projektuose numatyti priemones, skirtas palaikyti buveinės būdingą medynų rūšinę sudėtį ir vertikaliąją struktūrą.

10. Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir saugomų rūšių, nurodytų Nuostatų 3.1 ir 3.2 papunkčiuose, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti saugomų teritorijų planavimo dokumente, taip pat miškotvarkos projekte, saugomų rūšių apsaugos veiksmų plane numatytas saugomų rūšių ir natūralių buveinių apsaugos priemones, hidrologinio režimo atkūrimą sausinimo pažeistose teritorijose.

11. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis Aukštaitijos etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstų reikalavimų:

11.1. Gyvenamasis namas – stačiakampio plano, iki 7 m aukščio (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas – iki 150 m². Stogai – dvišlaičiai, keturšlaičiai čiukuriniai, laužyti čiukuriniai, 40–45° nuolydžio. Sodybos pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto, iki 9 m aukščio (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai, pusvalminiai arba keturšlaičiai.

11.2. Sodybos pastatų stogų spalva – tamsi (ruda, pilka, žalia, raudona (čerpių)).

11.3. Sodybos pastatų fasadų apdailai naudojamos šios medžiagos: mediena, akmuo, molis, plytos, mūras, tinkas.

11.4. Sodybos pastatų fasado sienos dažomos rusva, gelsva, smėline, žalsva, ruda, žalia, pilka spalvomis arba išlaikoma natūrali medžio spalva.

12. Saulės šviesos energijos elektrines ir saulės šilumos energijos kolektorius leidžiama įrengti ant pastatų stogų ir (ar) fasadų.

13. Saulės šviesos energijos elektrines leidžiama statyti tik sodybų žemės sklypuose statant iki 10 kW galingumo elektrines. Jų pastatymo vietos Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais turi būti suderintos su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija, kuri įvertina, ar elektrinės nebus matomos nuo gamtos ir kultūros paveldo objektų (kompleksų) ar apžvalgos aikštelių (regyklų), nepakenks kraštovaizdžiui, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms.
